

Trečiadienį Europos Parlamentas (EP) patvirtino Petro Auštrevičiaus (Liberalai ir demokratai) parengtą metinę rezoliuciją dėl žmogaus teisių ir demokratijos padėties pasaulyje.

Parlamentas reiškia rimtą susirūpinimą dėl pilietinės visuomenės įtakos mažėjimo, kuris pastebimas netgi demokratiškose ir turtingose šalyse. EP pažymi, kad žurnalistai, žmogaus teisių gynėjai ir nevyriausybinų organizacijų atstovai pernelyg dažnai patiria priekabiavimą, bauginimą ir smurtą, o kartais netgi nužudomi.

Kyla naujų grėsmių demokratijos būklei, ypač žiniasklaidos laisvei, pabrėžia europarlamentarai. 2017 m. išpuoliai prieš žiniasklaidą pasaulyje pasiekė rekordą: šimtai žurnalistų patyrė represijas, buvo sulaikyti ir priversti brangiai sumokėti teismo procesuose, kurie dažnai neatitiko net minimalių procedūrinių standartų.

Kartu EP pabrėžia, kad neteisingų naujienų ir dezinformacijos plitimas internetu kelia rimtą grėsmę demokratijai, nes riboja galimybę susipažinti su nešališka informacija, kursto smurtą prieš tam tikras grupes ir „jau paveikė kai kurių politinių rinkimų rezultatus“.

Europarlamentarai palankiai vertina tai, kad ES pasirašė Stambulo konvenciją dėl kovos su smurtu prieš moteris ir šeimoje. Jie ragina ES valstybes, kurios to dar nepadarė, kuo greičiau ratifikuoti ir įgyvendinti šią konvenciją.

Savo ruožtu EP nariai pasipiktinę, jog 72 šalyse vienos lyties santykiai vis dar laikomi nusikaltimais, o 13 šalių už juos taikoma mirties bausmė. Jie griežtai smerkia LGBTI žmonių sulaikymą, kankinimą, persekiojimą ir žudymą, taip pat sveikina ES pastangas geriau užtikrinti šių žmonių teises ir jų apsaugą.

Rezoliucijoje taip pat pabrėžiama būtinybė pagerinti imigrantų ir pabėgėlių, kurie pernai sudarė 4,2 proc. visų ES gyventojų, apsaugą. Europarlamentarai rekomenduoja ES šalims glaudžiau bendradarbiauti, kad būtų sukurti saugios ir teisėtos migracijos keliai, pavyzdžiui, įsteigtos humanitarinės vizos.

ES privalo susieti bendradarbiavimą su užsienio šalimis su jų įsipareigojimu laikytis tarptautinių žmogaus teisių bei pabėgėlių teisių standartų, pažymi EP nariai. Jie taip pat ragina geriau kontroliuoti, kaip naudojamos trečiosioms šalims skirtos lėšos migracijai valdyti.

Rezoliucijai pritarė 369 EP nariai, nepritarė 115, o susilaikė 119.

EP pranešėjas P. Auštrevičius sakė: „Labai svarbu žmogaus teisių nuostatas įtraukti į visas

ES išorės politikos kryptis ir susitarimus, įskaitant prekybą. Mūsų pagrindinis tikslas yra stiprinti politinius ir ekonominius ryšius su šalimis partnerėmis, tačiau to turime siekti veiksmingiau taikydami žmogaus teisių sąlygą. Jei šalys partnerės nuolat pažeidžia demokratijos ir teisinės valstybės principus, negerbia žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių, laikas joms taikyti tam tikras ES sankcijas. Kita vertus, tos šalys, kurios laikosi savo įsipareigojimų gerbti šiuos principus, turėtų gauti atitinkamas privilegijas būdamos ES partnerėmis. Tvirtai raginu ES valstybes nares taip pat laikytis šių principų dvišaliuose susitarimuose.“

